

12 Φεβρουαρίου 1945: Η Συμφωνία της Βάρκιζας

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

Υπογράφηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1945 μεταξύ Κυβέρνησης και ΕΑΜ και επιχείρησε να τερματίσει θεσμικά τις πολιτικές και πολεμικές συγκρούσεις, που έμειναν στην ιστορία ως «Δεκεμβριανά».

Η Συμφωνία της Βάρκιζας υπογράφηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1945 στην παραθαλάσσια τοποθεσία της Αττικής μεταξύ Κυβέρνησης και ΕΑΜ και επιχείρησε να τερματίσει θεσμικά τις πολιτικές και πολεμικές συγκρούσεις, που έμειναν στην ιστορία ως «Δεκεμβριανά».

Οι συγκρούσεις του Δεκεμβρίου του 1944 στην Αθήνα ήταν μια μάχη εξουσίας μεταξύ της πρώτης μετακατοχικής Κυβέρνησης του Γεωργίου Παπανδρέου και των Άγγλων από τη μία πλευρά και του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ από την άλλη. Η Κυβέρνηση, ανίσχυρη και χωρίς δημοκρατική νομιμοποίηση, είχε ανάγκη την αγγλική βοήθεια.

Το ΕΑΜ με μπροστάρη το ΚΚΕ ήταν πανίσχυρο, λόγω του πρωταγωνιστικού του ρόλου στην Αντίσταση.

Τα «Δεκεμβριανά» άφησαν πίσω τους περίπου 7.000 μαχητές νεκρούς (230 Άγγλους, 3.500 Κυβερνητικούς, 3.000 ΕΑΜικούς) και απροσδιόριστο αριθμό αμάχων. Στις 11 Ιανουαρίου 1945 υπογράφηκε ανακωχή ανάμεσα στους Άγγλους και τον ΕΛΑΣ, με την οποία οι δυνάμεις του υποχρεώθηκαν να εκκενώσουν την Αττική και τη Θεσσαλονίκη.

Στις 2 Φεβρουαρίου 1945 άρχισαν οι διαπραγματεύσεις για την υπογραφή της συμφωνίας στο εξοχικό του πολιτικού Παναγιώτη Κανελλόπουλου στη Βάρκιζα. Ο πρωθυπουργός Νικόλαος Πλαστήρας, που είχε διαδεχθεί τον Γεώργιο Παπανδρέου στις 3 Ιανουαρίου, εκπροσωπήθηκε από τον υπουργό Εξωτερικών Ιωάννη Σοφιανόπουλο, τον υπουργό Εσωτερικών Περικλή Ράλλη και τον υπουργό Γεωργίας Ιωάννη Μακρόπουλο. Την αντιπροσωπεία του ΕΑΜ αποτελούσαν ο Γεώργιος Σιάντος (γενικός γραμματέας του Κ.Κ.Ε), ο Δημήτριος Παρτσαλίδης (γραμματέας της κεντρικής επιτροπής του Ε.Α.Μ.) και ο Ηλίας Τσιριμώκος (γενικός γραμματέας της Ε.Λ.Δ).

Έπειτα από διαβουλεύσεις δέκα ημερών, η Συμφωνία της Βάρκιζας υπογράφηκε στις 12 Φεβρουαρίου 1945. Αποτελείτο από 9 άρθρα και προέβλεπε, μεταξύ άλλων, αφοπλισμό όλων των ένοπλων σωμάτων της Αντίστασης, ανασύνταξη του Εθνικού Στρατού, εκκαθάριση του κρατικού μηχανισμού από τους συνεργάτες των Γερμανών, αμνηστεία για τα πολιτικά αδικήματα, δημοψήφισμα για το πολιτειακό ζήτημα και εκλογή Συντακτικής Συνέλευσης για την κατάρτιση νέου Συντάγματος.

Η σημασία της συμφωνίας αναδεικνύεται ακόμη περισσότερο από το γεγονός ότι το κείμενό της δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προσδίδοντας στο περιεχόμενό της ισχύ νόμου. Στις 28 Φεβρουαρίου ολοκληρώθηκε ο αφοπλισμός του ΕΛΑΣ, ο οποίος παρέδωσε: 100 πυροβόλα, 210 όλμους, 420 πολυβόλα, 1400 οπλοπολυβόλα, 700 αυτόματα, 49.000 τυφέκια και πιστόλια. Η υπογραφή της Συμφωνίας βρήκε αντίθετο τον Άρη Βελουχιώτη, οποίος όχι μόνο δεν πειθάρχησε στις αποφάσεις του ΚΚΕ, αλλά επιχείρησε να συνεχίσει τον ένοπλο αγώνα.

Το χάσμα ανάμεσα στις δύο παρατάξεις δεν έδειχνε να γεφυρώνεται εύκολα και σύντομα η Συμφωνία της Βάρκιζας αποτέλεσε γράμμα κενό. Οι εκατέρωθεν παραβιάσεις των όρων της οδήγησαν σε νέα πολιτική πόλωση και στα δραματικά γεγονότα του Εμφυλίου Πολέμου, που διήρκεσε ως τις 30 Αυγούστου 1949.

Πηγή: sansimera.gr